

δόξου ὑποκειμένου θέα. Ὁ βραχίον, ἀνυψωμένος τοσούτον μακρὸν χρόνου διάστημα, ἐπὶ τέλους καθίσταται διόλου ἀμετάτρεπτος· ἐνῷ δ' αὐτὸς συστέλλεται καὶ ἐλαττοῦται, οἱ ὄνυχες ὑπερμακρύνονται, καὶ καταντῶσιν ὡς οἱ ἀρπακτικοὶ ὀρνέου. Τοῦ μήκους τῶν ὀνύχων θέλει σὲ δώσειν ὁρθὴν ἰδέαν τὸ σχεδιάσμα, καὶ ὅτι μετ' ἀκριβείας διετηρήθησαν αἱ τῆς μορφῆς ἀναλογίαι.

Ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦτο καταρχὰς ὁ τῆς αἰρέσεως ταύτης χαρακτήρ, τὴν σήμερον βέβαια οἱ Σανυάσαι διάγουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἄσωτον καὶ διεφθαρμένον βίον. Πᾶν κοσμικὸν ἔργον ἐγκαταλείψαντες, ζοῦν ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνην, τὴν ὁποίαν πάμπολλοι γενναίως τοὺς χορηγοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν δεισιδαίμονος πρὸς αὐτοὺς σεβασμοῦ, ὡς ταχέως μετ' αὐτὴν τὸ Θεοῦ ἐξομοιούμενους. Περιπλανῶνται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ῥυπαρώτατοι, μόλις ἐν ῥάκος φοροῦντες σκέπασμα τῆς γυμνότητος αὐτῶν, ὅχι ὅτι δὲν ἐμποροῦν νὰ προμηθευθῶσι τὰ τοῦ σώματος χρειώδη ἐνδύματα, ἀλλὰ διὰ νὰ δείξωσι τάχα ὅτι δὲν ὑπόκεινται πλέον εἰς τὴν ἐπιρροὴν ἐξωτερικῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι παρήτησαν τὸν κόσμον, καὶ ὅλως καδυπέβαλον τὰ πάθη. Ἐκ τοῦ ἐναντίου ὅμως, ἀπὸ τὰ φαινόμενα κρίνων τις, λαμβάνει κακίστην ἰδέαν περὶ τῆς ἀγνεύσεως των, καὶ ἐμποροῦμεν νὰ εἰπωμεν ἔτι παρήτησαν πᾶν ὁρθὸν αἰσθημα τοῦ πρέποντος καὶ τοῦ κοσμίου. Γενικῶς φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν δέρμα τίγριδος, ἐφ' οὗ καθίζουσιν ὅταν ἦναι χρεῖα· ἰσως δὲ καὶ σκοπεῖουν μετ' αὐτὸ νὰ δεικνύουσιν ὅτι ἀνήκουον εἰς τὸ ἐν ἐρήμοις διατρίβον γένος τῶν Σανυασῶν.

Ἄλλος τις συγγραφεὺς λέγει τὰ ἐπόμενα.—Ὁ βασιμὸς Σανυάσου, ὁ τέταρτος καὶ ἀνώτατος εἰς τὸν Βραχμὰν δύναται ποτε νὰ φθάσῃ, τόσον εἶναι ὑψηλὸς ὥστε περισσοτέραν ἀγιότητα μεταδίδει ἐν διαστήματι μιᾶς μόνης γενεᾶς παρ' ὅσῃν οἰαδήποτε ἄλλη τοῦ βίου κατάστασις ἐν διαστήματι μυρίων. Προσθέτουσι δὲ ὅτι, εὐθὺς ἀφοῦ ἀποθάνῃ Σανυάσης, μεταβαίνει πάραυτα εἰς τὸν κόσμον τοῦ Βραχμᾶ ἢ τὸν τοῦ Βισνοῦ, καὶ ἀπαλλάσσεται διαπαντὸς τῆς ποινῆς τῶν μετεψυχώσεων. Ὁ Σανυάσης ὀφείλει ἐξάπαντος νὰ παραιτήσῃ τὴν γυναῖκά του, καὶ ν' ἀπαρνηθῇ τὰς οἰκιακὰς ὁδὰς καὶ κοινωνικὰς σχέσεις. Κατὰ πρῶταν, ἀφοῦ λουσθῇ, πρέπει νὰ τρίβῃ ὅλον τὸ σῶμά του μετ' στάχτην, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ὅλως ἀπηνήθη τὸν καλλωπισμὸν τοῦ σώματος καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ κόσμου. Εἰς μονοράχιον χρεωστῇ νὰ περιορίζεται κατ' ἡμέραν. Ἀνάγκη πᾶσα νὰ λείψῃ ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ Βετέλ, τὸ ὁποῖον εἶναι φύλλον δριμύ τὴν γεῦσιν, παραπολὺ μασώμενον ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, καὶ δυσκολώτατα παραιτούμενον ὑπὸ τῶν ὅσοι αὐτὸ ἤδη ἐσυνείδισαν. Τὰ ὑποθέματά του πρέπει νὰ ἦναι ξύλινα κρούπαλα. Πρέπει νὰ ἔχῃ ἐρημιτῆριον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν ποταμοῦ τινὸς ἢ λίμνης. Πρέπει νὰ ζῇ μόνον ἀπὸ ἐλεημοσύνην, ἐμπορεῖ δὲ νὰ τὴν ἀπαιτῇ δικαιοδικαίως. Ἡ μελέτη πρέπει νὰ συνιστᾷ τὸ μόνον αὐτοῦ ἐνασχόλημα. Τῆς γυμνάσεως δὲ ταύτης καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἔδωκε

τὴν ἀκόλουθον περιγραφὴν εἰς τὸν Ἀββᾶν Dubois Ἰνδὸς τις, ὁ ὁποῖος ἐσπούδασέ ποτε ὑπὸ ἐξοχον Σανυάσῃν μετ' σκοπὸν νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν θεωρητικὸν βίον.

Ἡμῖν, εἶπε, νεόφυτος ὑπὸ περιβόητον Σανυάσῃν, ὅστις εἶχε καταστήσει ἐρημιτῆριον εἰς μεμακρυσμένον τόπον. Μέγα μέρος τῆς νυκτὸς ἀφιέρωνα εἰς ἀγρυπνίαν, καὶ προσπαθῶν νὰ ἐξορίσω ἀπὸ τὸν νοῦν μου πάντα λογισμὸν οἰονδήποτε. Συμφώνως μετὰ τὰς κατ' ἐκάστην ἐπαναλαμβανομένας ὑπὸ τοῦ Σανυάσου διδασκαλίας, ἠγωνιζόμην παντὶ σθένει νὰ κρατῶ τὴν ἀναπνοὴν μου ὅσον μετ' αὐτὸ δυνατόν νὰ ὑποφέρω. Ἐπόμενον δὲ εἰς τοῦτο, ἕως οὗ σχεδὸν ἐλειποθύμουν. Τοιοῦτοι βίαιοι ἀγῶνες ἐπέφερον τὴν πλὴν ἀφθονον διαπνοὴν πανταχόθεν τοῦ σώματός μου. Ἐπὶ τέλους, μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ σῶμα ἐγυμναζόμην, ἐξαντάσθη ὅτι εἶδον ἐνώπιόν μου τὴν πανσέληνον, φεγγαδεστάτην, ἀλλὰ τρέμουσαν. Ἄλλοτε, μ' ἐπῆλθεν ἡ φαντασία ὅτι ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ κατεβυθίσθη εἰς παχύτατον σκότος. Ὁ πνευματικὸς ὁδηγός μου, ὅστις πολλάκις με εἶχε προειπεῖν ὅτι διὰ τῆς μετανοίας καὶ σκέψεως ἐμελλὰ νὰ ἴδω πράγματα θαυμαστά καὶ παράδοξα, ὑπερῆρξεν ἡμῶν τὴν πνευματικὴν μου ταύτην πρόοδον. Μ' ἔταξε τότε ἄλλα νέα ἐπίσης δυσκατόρθωτα· καὶ με εἶπεν ὅτι ὁ καιρὸς δὲν ἀπέειχε πολὺ, κατ' ὃν ἔπρεπε νὰ ἴδω καὶ ἄλλα τῆς μετανοίας μου ἀποτελέσματα ἔτι μᾶλλον ἐκπληκτικά. Βαρυθεῖς, ἐπὶ τέλους, τὰς ὀχληρὰς ταύτας μυριάς, ἐγκατέλειπον αὐτάς, φοβηθεὶς μὴ σαλευθῶσι τὸν νοῦν μου ὅλως διόλου· καὶ πάλιν κατέφυγον εἰς τὸν πρότερον ἐργατικὸν βίον μου.

Οἱ ἐδελόθηρσοι ἐπαῖται εἰς τὴν Ἰνδοστάν, παρατηρεῖ συγγραφεὺς Ἀγγλος, ἀπαρνοῦνται τὸν κόσμον διὰ τινὰ περιφρόνησιν ἢ ἀποτυχίαν, ἢ διότι ὀκνηροὶ ὄντες προκρίνουν νὰ ζητᾷσι παρὰ νὰ ἐργάζωνται. Ἐρωτήσας πεπαιδευμένον τινὰ Βαχμᾶνα, ἐὰν δὲν ἐγνώριζέ τινας ἀπὸ θρησκευτικῶν φιλικῶν αἰτίων τὸν κόσμον ἀπαρνηθέντας, καὶ γενομένους ἐπαίτας, ἔδωκεν ἀπάντησιν, εἶπεν, «οὔτε ἓνα».

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

ἸΣΠΑΝΟΣ τις ὁδοιπóρος ἀπῆντησεν Ἰνδὸν εἰς τὸ μέσον τῆς ἐρήμου. Ἀμφότεροι ἦσαν ἐριπποὶ. Ὁ Ἰσπανὸς, τοῦ ὁποῖου τὸ ζῶον ὀλίγον ἤξιζεν, ἐπρότεινεν εἰς τὸν Ἰνδὸν, ὅστις εἶχε νέον καὶ δυνατόν ἵππον, νὰ κάμωσιν ἀλλαγὴν· οὗτος φυσικῶς τῷ λόγῳ ἀπεποιήθη. Ὁ Ἰσπανὸς ζητεῖ ἀφορμὴν ἐριδος, καὶ τέλος συμπληκόνται· ἀλλ' ὁ Ἰσπανὸς, ἐνοπλος ὢν, δὲν ἤργησε νὰ κυριεύσῃ τὸν ποδούμενον ἵππον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του. Ὁ Ἰνδὸς συνοδεύει αὐτὸν μέχρι τῆς προσεχούς πόλεως, καὶ πάραυτα κάμνει ἀγωγὴν εἰς τὸ δικαστήριον. Ὁ Ἰσπανὸς ἀναγκάζεται νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ νὰ φέρῃ τὸν ἵππον· κατηγορεῖ δὲ ὡς κλέπτην τὸν Ἰνδὸν, διαβεβαιούμενος ὅτι ὁ ἵππος ἀνῆ-

κεν εἰς ἑαυτὸν, καὶ ὅτι ὁ Ἰνδὸς τοῦ τὸν εἶχε κλέψειν, νεώτατον ἀκόμη.

Ἐπειδὴ κάμμι ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου δὲν ὑπῆρχεν, ὁ κριτὴς, μὴ δυνάμενος ν' ἀποφασίσῃ, ἔμελλε ν' ἀποπέμψῃ τοὺς κρινομένους· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ἰνδὸς ἐξεφώνησεν, 'Ὁ ἵππος εἶναι ἰδικός μου, καὶ τὸ ἀποδεικνύω.' Ἐκβάλλει ἀμέσως τὸ ἐπανωφόρεμά του, καλύπτει μ' αὐτὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου, καὶ διευθυνόμενος πρὸς τὸν δικαστὴν, Ἐπειδὴ, λέγει, 'οὗτος ὁ ἄνθρωπος διαβεβαιοῦται ὅτι αὐτὸς ἀνέθρεψε τὸν ἵππον, προστάξετέ τον νὰ εἴπῃ ποῖος ἐκ τῶν δύο του ὀφθαλμῶν εἶναι βεβλαμμένος.' Ὁ Ἰσπανὸς, μὴ θέλων νὰ δείξῃ κανένα δισταγμὸν, ἀποκρίνεται πάραυτα, 'Ὁ δεξιός!' Τότε ὁ Ἰνδὸς ἐξεσχέπασε τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου, καὶ, 'Δὲν εἶναι ποσῶς βεβλαμμένος,' εἶπεν, 'οὔτε εἰς τὸ δεξιόν, οὔτε εἰς τὸ ἀριστερόν ὄμμα.' Πληροφόρηθεὶς ὁ κριτὴς ἀπὸ τὸσον εὐφυῆ καὶ τὸσον ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν, ἐψήφισεν ἄνευ ἀργοπορίας νὰ δοθῇ ὁ ἵππος εἰς αὐτόν.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ.

Η ΤΕΧΕΡΑΝ.

Ἡ ΣΗΜΕΡΙΝΗ μητρόπολις τοῦ Πέρσου κυριάρχου διαιρεῖται εἰς χωριστὰ τμήματα, ἐξ ὧν ἕκαστον ἔχει τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ ὄνομα, ὡς καὶ εἰς τὰς Τουρκίας πόλεις συνεξίζεται. Ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχει μεμονωμένος τις περίβολος, καλούμενος ἡ Κιβωτὸς, ἥτοι ἀκρόπολις, περιέχων τὰ ἀνακτόρια, διάφορα τζαμιά, τοὺς στρατῶνας, καὶ τὰς οἰκίας τῶν κυριωτέρων περὶ τὴν αὐλὴν ὑπαλλήλων. Ἡ Κιβωτὸς εἶναι ὅπως οὖν καθαριωτέρα τῶν ἐπιλοιπῶν μερῶν τῆς Τεχεράν· περικυκλοῦται δ' ὑπὸ τείχους, ὀλίγα κανόνια ἔχοντος, καὶ φύλακες σταθμεύουσι πάντοτε εἰς τὰς πύλας αὐτῆς, αἵτινες κλείονται τὴν νύκτα, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας εἰς οὐδὲνα συγχωρεῖται ἡ εἴσοδος, ἐκτὸς ἂν κρατῇ ἔγγραφον ἄδειαν παρὰ τῆς ἰστυνομίας. Αἱ ὁδοὶ τὸσον εἶναι ῥυπαραὶ καὶ τὸσον πλήρεις ἀπὸ τρύπας καὶ βόθρων, ὥστε χωρὶς φανάριον οὐδεὶς χρήσιμος ἐξέρχεται ποτε τὴν νύκτα. Ἀπὸ κλέπτας ὁμως δὲν ὑπάρχει φόβος· καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Τεχεράν διατριβῆς μου, ποτὲ, καθ' ὅσον γνωρίζω, δὲν συνέβη νυκτερινὴ ληστεία.

Αἱ ὁδοὶ βρίουσι τὴν ἡμέραν ἀπὸ ψωμοζήτας, πανταχόθεν τῆς Ἀσίας ἐρχομένους· κάμμιαν πρωτεύουσιν δὲν γνωρίζω τὸσον πλημμυροῦσαν ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ὀκνηρίας καὶ ἐνδείας, ἡ ὅπου ἀμφότεραι παρίστανται τὸσον ῥυπαραὶ καὶ ἀηδεῖς. Τοῦτο δὲ πρόκειται τὸσον ἐκ τῆς τῶν κρατούντων ἀσυμπαθείας ἢ ἀμελείας πρὸς τοὺς γέροντας καὶ ἐνδεεῖς, ὅσον ἐκ τῆς ἀργίας τοῦ πλείστου μέρους τῶν κατοίκων. Πῶς τῶνόντι νὰ εὐρίσκωσιν ἑνασχόλημα εἰς χώραν, ὅπου ἀκόμη καὶ ἡ γεωργία δὲν ἔφαρκε πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθους; Εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπάρχει παντὸς εἶδους ἐργασία διὰ τὰς κατωτέρας τάξεις· ὡς τὸ κτίζειν δη-

μοσίους οἰκοδομὰς καὶ ἰδιωτῶν κατοικίας, τὸ κατασκευάζειν καὶ ἐπισκευάζειν δρόμους, τὸ ἐξορύττειν ἢ καθαρίζειν διώρυγας, στρώνειν σιδηροδρόμους, δουλεύειν εἰς παντοειδῆ ἐργοστάσια, κλπ. ὅλα ὁμως τὰ τοῦ πορισμοῦ ταῦτα μέσα σχεδὸν ἀγνοοῦνται εἰς τὴν Περσίαν. Πρόσθετες εἰς τὸ δεινὸν τοῦτο τὴν ἀκαρπίαν, τὴν ἔλλειψιν πλωίμων ποταμῶν, τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας, καὶ τὴν ὠραιότητα τοῦ κλίματος, ἥτις σχεδὸν ἀποτρέπει τοὺς ἐργάζεσθαι. Τὴν κακὴν δὲ ταύτην τῶν πραγμάτων κατάστασιν ἐπιβαρύνει τὸ ἄθλιον πολίτευμα τῆς Περσίας· πᾶσα ευδαιμονίας πηγὴ ἀποκλειστικῶς κατέχεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων κατὰ τὸν βαθμὸν ἢ τὴν τύχην· ἢ τῶν ἀδυνάτων ἰδιοκτησία ἀφίνεται εἰς τὸ ἔλεος τῶν ἰσχυρῶν, πᾶς ἐπαρχὸς διαθέτει μόνος καὶ αὐθαριέτως τὴν περιουσίαν τῶν ἰδιωτῶν, καὶ οὐδεὶς καλεῖται ποτε νὰ δώσῃ λόγον τῶν ἐπιστήμων αὐτοῦ πράξεων. Πᾶσα ἐπαρχία πραγματικῶς ἐνοικιάζεται εἰς τὸν διοικητὴν (ὡς ἐγένετο καὶ πρὸ μικροῦ εἰς τὴν Τουρκίαν) καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιον, φορολογεῖ καὶ ἀρπάζει τὰ πρὸς τοῦτο χρήματα με τυραννικὴν ἀπονίαν, μήτε ζῶν μήτε ἰδιοκτησίαν σεβόμενος, ἐκλέγων δὲ τοὺς ἀπροστατεύτους ὡς ἀρμοδιώτερα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ θύματα. Ἐντεῦθεν κατήντησαν οἱ ἐπαῖται τὸ αἰσχος τῆς Περσίας· βέβαια οὔτε δυσεξήγητος οὔτε ἀμφίβολος εἶναι ἡ γέννησις αὐτῶν.

Τὰ Βεζεστένια τῆς Τεχεράν ὀλίγον διαφέρουν ἀπὸ τὰ τῆς Τουρκίας· εἶναι, δηλαδή, μακρὰ, κεκαλυμμένα διόδοι, ἄνωθεν φωτιζόμενα. Καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς τοῦ ἐνδοτέρου ὑπάρχουν σειραὶ ἐργαστηρίων, ὅπου πραγματευταὶ ἢ χειροτέχναι ἀσκοῦν ἕκαστος τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τέχνην· ὁ μὲν κάμνει πέταλα ἵππων, ὁ δὲ ἀκονίζει μαχαίρας, ἄλλος ἐπιρράπτει ὑποδήματα, τέταρτος τις κόπτει καπνοσύριγγας ἀπὸ μακρὰ καλάμια, πέμπτος τις φουρνίζει ἄρτους, καὶ ἄλλος μαγειρεῖ τὸ πολυζήτητον πιλάβι. Τὰ Βεζεστένια εἶναι καὶ ἀγοραὶ καὶ ἐργοστάσια· πρῶτος δὲ τῶν εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο χειροτεχνῶν εἶναι ὁ ἀρχιμάγειρος. Ἐνταῦθα λείπει ἐξ ὁλοκλήρου πᾶσα Εὐρωπαϊκὴ εὐαισθησία· διότι, ὅποταν ὁ Μωαμεθανὸς πεινάσῃ, ἢ ὀρεξῇ αὐτοῦ δὲν πάσχει ἐλάττωσιν, καὶ ἂν ἐκ δεξιῶν ἤθελε κάθῃσθαι προσκυνητῆς ξυριζόμενος, ἢ νεκρώδης ἀσθενὴς ἐξ ἀριστερῶν του, ἀνακοφίσιν ἐκ φλεβοτομίας περιέμιναν. Εἰς τὰ Βεζεστένια προσέτι καταφεύγουσιν οἱ ὀκνηροὶ καὶ οἱ περίεργοι, ὡς καὶ ὁ δεσπότης ὁ δοῦλον χρειάζομενος, καὶ ὁ δοῦλος ὁ δεσπότην ζητῶν. Οἱ Πέρσαι ὑπεραγαποῦν νὰ λέγωσι παραμύθια· ἐδῶ δ' ἐμπορεῖ τις ν' ἀκούσῃ τὰ καλῆτερα. Ἐνῶ ἦμιν εἰς τὴν Τεχεράν, παρετήρησα ἕνα εἰς τόπον ὑπαίθριον καθήμενον ἐμπροσθεν τῆς πύλης τοῦ Βεζεστενίου, μ' αἶγα πλησίον αὐτοῦ κοιτῶμένην· πληθὸς δὲ μακρογενέων ἀνδρῶν περὶ αὐτοῦ συνελέγοντο, τοὺς ὁποίους ὑπέβαλλεν εἰς φόρον διὰ τοὺς τεραστίους αὐτοῦ μύθους. Τοσαύτην ἐπιτηδειότητα εἶχεν εἰς τὸ μακρύνειν τὰς διηγήσεις του, ὥστε οἱ ἀκραταὶ δὲν ἠμπόρουσαν νὰ μά-